

Faculty of Cognitive Science and Human Development

PERSEPSI PELAJAR TERHADAP KEBERKESANAN PROGRAM
MLVK DI KOLEJ RISDA PAHANG.

Sakina Ismail

LB
1025.3
S132
2003

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2003

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL: PERSEPSI PELAJAR TERHADAP KEBERKESANAN PROGRAM MLVK DI
KOLEJ RISDA PAHANG.

SESI PENGAJIAN: NOV. 2000

Saya SAKINA ISMAIL mengaku membenarkan tesis ini* disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sarawak
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi
5. ** sila tandakan

- SULIT (mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan seperti termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)
- TERHAD (mengandungi maklumat Terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/bahan di mana penyelidikan dijalankan)
- TIDAK TERHAD

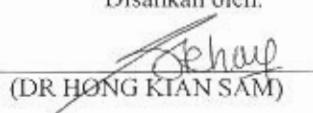

(SAKINA ISMAIL)

Alamat Tetap:
No.13, Jalan Cochrane,
55100 Kuala Lumpur.

Tarikh: 12/11/2003

Disahkan oleh:

(DR HONG KIAN SAM)

Tarikh: 12/11/2003

Catatan:

- * Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda
- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa / organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD

PERSEPSI PELAJAR TERHADAP KEBERKESANAN PROGRAM MLVK DI
KOLEJ RISDA PAHANG.

P.KHIDMAT MAKLUMAT AKADEMIK
UNIMAS

0000116009

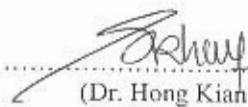
Oleh

Sakina Ismail

Projek ini merupakan salah satu keperluan kursus untuk mendapat Ijazah Sarjana Muda Sains dengan Kepujian (PSM) di Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia, Universiti Malaysia Sarawak.

Projek bertajuk Persepsi Pelajar Terhadap Keberkesanan Program MIVK Di Kolej Risma Pahang, telah disediakan oleh Sakina Ismail dan telah diserahkan kepada Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia sebagai memenuhi syarat untuk mendapat Ijazah Sarjana Muda Sains dengan Kepujian (PSM).

Diterima dan diperiksa oleh:

.....
(Dr. Hong Kian Sam)

Tarikh:

12/11/2003

PENGHARGAAN

Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada penyelia projek saya iaitu Dr. Hong Kian Sang, yang telah banyak memberi tunjuk ajar dan bimbingan sepanjang kerja-kerja penyiapan tesis ini. Tanpa beliau, projek akhir ini tidak mungkin dapat disiapkan dengan sempurna. Beliau telah banyak mencurahkan ide-ide dalam menyelia saya membuat projek ini. Jasa dan budi baik beliau tidak mungkin dapat dilupakan.

Ribuan terima kasih diucapkan kepada Cik Zaiton Hasan yang memberi bimbingan dan tunjuk ajar pada peringkat awal penulisan. Selaku Ketua Program Pembangunan Sumber Manusia, beliau telah bertungkus-lumus dalam menguruskan projek tahun akhir daripada peringkat awal sehingga ke peringkat akhir dengan harapan supaya pelajar dapat menghasilkan kajian yang berkualiti.

Tidak lupa juga diucapkan kepada semua pensyarah FSKPM yang memberi sumbangan secara langsung dan tidak langsung dalam menjayakan projek ini. Ini termasuklah En. Halim Busari, yang telah membantu dalam memberi nasihat dan membantu dalam menyelesaikan masalah yang dihadapi berhubung dengan projek tahun akhir ini. Begitu juga dengan semua staf sokongan FSKPM yang telah memberi kerjasama dan sumbangan secara tidak langsung. Terima kasih diucapkan kepada semua.

Jutaan terima kasih juga ditujukan kepada Pengetua Kolej RISDA Pahang, En. Mohd. Radzil Abdul Latif dan pihak Hal Ehwal Pelajar Kolej RISDA Pahang iaitu En. Zainal Abidin Mat Rabit serta pelajar-pelajar Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer Tahap 2 yang telah memberi kerjasama yang baik dan sepenuhnya semasa kajian ini dijalankan. Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada rakan-rakan seperjuangan, terutamanya pelajar-pelajar Ambilan November 2000. yang telah banyak membantu dan memberi semangat dalam menjayakan tesis ini.

Jutaan terima kasih yang tidak terhingga buat kedua ibu bapa, dan adik beradik tersayang yang telah banyak berkorban, memberi sokongan yang padu sepanjang pengajian saya di UNIMAS. Buat Hasrizal Mokhtar, terima kasih di atas sokongan, bantuan serta tunjuk ajar yang diberikan. Akhir sekali, kepada semua pihak yang terlibat secara langsung dan tidak langsung, terima kasih di atas bantuan dan kerjasama yang dihulurkan. Budi baik kalian semua tetap saya kenang sehingga ke akhir hayat saya. Semoga Allah selalu memberkati kalian....Wassalam

JADUAL KANDUNGAN

Penghargaan	iii
Jadual Kandungan	iv
Senarai Jadual	vi
Senarai Raja	vii
Abstrak	viii
<i>Abstract</i>	ix

BAB 1 PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan	1
1.1 Latar Belakang Organisasi	2
1.2 Kenyataan Masalah	2
1.3 Objektif Kajian	3
1.4 Rangka Konsepsual Kajian	4
1.5 Definisi Istilah	5
1.5.1 Persepsi	5
1.5.2 Keberkesanan	5
1.5.3 Jurulatih	5
1.5.4 Objektif	5
1.5.5 Isi Kandungan	5
1.5.6 Kaedah Penyampaian dan Pengendalian	5
1.5.7 Suasana Pembelajaran	5
1.6 Kepentingan Kajian	6
1.7 Limitasi Kajian	6
1.8 Kesimpulan	6

BAB 2 KAJIAN SEMULA PENULISAN

2.0 Pengenalan	7
2.1 Mengukur Keberkesanan Kursus	7
2.1.1 Model Kirkpatrick	7
2.1.2 Peringkat Reaksi	8
2.2 Aspek-Aspek Utama Yang Dipertimbangkan	8
2.2.1 Jurulatih	8
2.2.2 Objektif	9
2.2.3 Isi Kandungan	10
2.2.4 Kaedah Penyampaian dan Pengendalian	11
2.2.5 Suasana Pembelajaran	12
2.3 Aspek-Aspek Demografi	12
2.3.1 Jantina	13
2.3.2 Umur	13
2.3.3 Status Ekonomi Sosial	13
2.4 Kesimpulan	14

BAB 3 METODOLOGI

3.0	Pengenalan	15
3.1	Rekabentuk Kajian	15
3.2	Populasi dan Sampel	15
3.3	Instrumen Kajian	16
3.4	Pengumpulan Data	17
3.5	Penganalisaan Data	17

BAB 4 DAPATAN DAN PERBINCANGAN

4.0	Pengenalan	19
4.1	Maklumbalas pelajar terhadap keberkesanan program dan komponen-komponen program.	19
4.2	Perbezaan persepsi pelajar terhadap keberkesanan program dan komponen-komponen program berdasarkan jantina.	19
4.3	Perbezaan persepsi pelajar terhadap keberkesanan program dan komponen-komponen program berdasarkan umur.	20
4.4	Perbezaan persepsi pelajar terhadap keberkesanan program dan komponen-komponen program berdasarkan faktor gaji.	21
4.5	Perbezaan persepsi pelajar terhadap keberkesanan program dan komponen-komponen program berdasarkan faktor Pekerjaan bapa/penjaga.	22
4.6	Kesimpulan	23

BAB 5 RUMUSAN DAN CADANGAN

5.0	Pengenalan	24
5.1	Ringkasan Kajian	24
5.2	Ringkasan Keputusan	24
5.3	Cadangan Kajian	25
5.3.1	Cadangan Kepada Pihak Organisasi	25
5.3.2	Cadangan Kepada Pengkaji Akan Datang	26
5.4	Kesimpulan	26

RUJUKAN	27
----------------	----

LAMPIRAN	30
-----------------	----

SENARAI JADUAL

1.	Jadual 3.1 Ringkasan Analisa Data	18
2.	Jadual 4.1 Skor Min untuk keberkesanannya program dan komponen-komponen program	19
3.	Jadual 4.2 Dapatkan analisa ujian-t tidak bersandar berdasarkan jantina.	20
4.	Jadual 4.3 Dapatkan analisa ujian-t tidak bersandar berdasarkan umur.	21
5.	Jadual 4.4 Dapatkan ANOVA satu hala untuk faktor gaji bapa/penjaga	22
6.	Jadual 4.5 Dapatkan ANOVA satu hala untuk faktor pekerjaan bapa/penjaga.	23

SENARAI RAJAH

1. **Rajah 1.1**
Rangka Konsepsual Kajian

ABSTRAK

PERSEPSI PELAJAR TERHADAP KEBERKESANAN PROGRAM MLVK DI KOLEJ RISDA PAHANG.

Sakina Ismail

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji persepsi pelajar terhadap keberkesanannya program MLVK dan komponen-komponen yang mempengaruhinya di kalangan pelajar Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer pada Tahap 2 di Kolej RISDA Pahang. Borang soal selidik digunakan untuk mendapatkan maklumbalas dan maklumat yang berkaitan dengan kajian ini. Sampel kajian adalah seramai 48 orang pelajar daripada Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer Tahap 2 di Kolej RISDA, Pahang. Kajian ini memfokuskan kepada komponen-komponen yang mempengaruhi keberkesanannya program MLVK seperti jurulatih, objektif, isi kandungan, kaedah penyampaian serta pengendalian dan suasana pembelajaran. Pelajar-pelajar didapati mempunyai persepsi yang positif terhadap program MLVK ini. Dapatan kajian ini juga menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam persepsi pelajar terhadap keberkesanannya program dan komponen-komponennya berdasarkan ciri-ciri demografi (jantina, umur, pekerjaan dan gaji bulanan ibu bapa) pelajar. Hasil dapatan yang diperolehi menunjukkan bahawa pelajar lelaki dan pelajar yang berusia lebih tua mempunyai persepsi yang lebih positif terhadap keberkesanannya program latihan bagi Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer Tahap 2 berbanding dengan pelajar perempuan dan pelajar-pelajar yang berusia lebih muda.

ABSTRACT

STUDENTS PERCEPTIONS TOWARD THE EFFECTIVENESS OF MLVK PROGRAMME AT KOLEJ RISDA PAHANG.

Sakina Ismail

The purpose of this study was to study the students' perception on the effectiveness of the MLVK programme and its components that could influence their perceptions among students enrolled in the Level 2 Computer Engineering System Course at Kolej RISDA, Pahang. Questionnaires were used to obtain the necessary data. Sample for this study consisted of 48 students at Kolej RISDA Pahang enrolled in the same course. This study focused on five components of cause effectiveness such as trainers, objectives, course content, delivery methods, and running and learning environment. The results of this study also indicated the students' had positive perception of the course. There were no significant effectiveness in students' perceptions of programme effectiveness and its components based on demographic characteristics (gender, age, parents occupations and salary). Nonetheless male students and older students had more positive perceptions towards the Computer Engineering System Course than female and younger students.

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan

Majlis Latihan Vokasional Kebangsaan (MLVK) telah ditubuhkan pada bulan Mei 1989 melalui penyusunan semula Lembaga Latihan Perindustrian dan Persijilan Ketukangan Kebangsaan (LLPPKK) dengan tujuan untuk merumus, menggalak dan menyelaras strategi dan program latihan vokasional sejajar dengan keperluan perkembangan teknologi dan pembangunan ekonomi (Yeo, 1992). Majlis ini dianggotai oleh wakil dari agensi utama kerajaan, pertubuhan industri dan wakil pekerja dan merupakan satu forum yang sesuai untuk membincangkan isu-isu mengenai pembangunan sumber manusia.

Pembangunan sumber manusia adalah penting untuk menyediakan tenaga kerja yang mahir yang berupaya menyumbang kepada pembangunan negara, khususnya dalam sektor perindustrian. Wawasan 2020, telah menekankan bahawa pembangunan tenaga manusia adalah satu cara untuk mencapai matlamat menjadi negara maju menjelang tahun 2020 (Lim, 1992). Dengan adanya program pembangunan tenaga mahir yang sistematik dan bersepadu masyarakat Malaysia akan lebih progresif dan saintifik, berinovasi dan berpandangan jauh.

Malaysia tidak boleh hanya menjadi pengguna teknologi tetapi perlu juga menjadi penyumbang kepada tamadun sains dan teknologi (Hashim Meon, 1992). Menyedari hakikat di atas, kerajaan memberi perhatian berat terhadap penyediaan prasarana latihan vokasional yang mencukupi supaya mampu memenuhi keperluan industri. Selain daripada itu, kerajaan juga memberi tumpuan kepada pembangunan program latihan teknologi tinggi selaras dengan perkembangan teknologi semasa.

Menurut Asnan Pi'i (1992), kerajaan telah memberi penekanan yang padu kepada pembangunan tenaga manusia. Pembangunan tenaga manusia bukan sahaja membantu meningkatkan produktiviti tetapi juga membolehkan pembahagian pendapatan yang lebih baik dan juga membantu untuk mencapai objektif penyusunan semula masyarakat seperti yang telah ditetapkan di bawah Dasar Ekonomi Baru dan diteruskan di bawah Dasar Pembangunan Nasional.

Menurut Asnan Pi'i (1992) lagi, tenaga kerja yang diperlukan oleh negara adalah yang berdisiplin dan produktif, berilmu, berkemahiran, berkeupayaan menerima teknologi baru, mempunyai semangat bersaing dan berdaya maju. Dalam hubungan ini kurikulum latihan perlu disepadukan dengan unsur-unsur sedemikian supaya para pekerja yang bakal dikeluarkan mempunyai sifat-sifat-sifat yang diperlukan.

Program latihan MLVK ini turut dijalankan di Kolej RISDA Pahang dan program yang ditawarkan adalah Kejuruteraan Sistem Komputer iaitu pada Tahap 2 dan Tahap 3. Setelah tamat tempoh kursus ini dijalankan, mereka akan dianugerahkan dengan Sijil Kemahiran Malaysia (SKM). Jika mereka berjaya melepas tahap ini, mereka boleh melanjutkan kursus ini ke Tahap 4 untuk mendapatkan Diploma dan seterusnya Diploma Lanjutan Kemahiran bagi Tahap 5 pula. Walaubagaimanapun, Kolej RISDA hanya menawarkan kursus ini pada Tahap 2 dan Tahap 3 sahaja. Dengan sijil yang diperolehi, mereka layak untuk menjawat jawatan sebagai Pembantu Juruteknik Sistem Komputer bagi Tahap 2 dan yang memiliki sijil Tahap 3 pula sebagai Juruteknik Sistem Komputer.

1.1 Latar belakang organisasi

Kolej RISDA adalah sebuah kolej yang dahulunya dikenali sebagai Institut Latihan RISDA. Kolej ini merupakan salah sebuah anak syarikat RISDA yang berorientasikan pendidikan dan latihan. Kolej RISDA amat sensitif kepada kehendak dan keperluan golongan pelajar, khasnya pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Pelajaran Malaysia Vokasional (SPMV) khususnya yang tidak berpeluang melanjutkan pelajaran ke Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA).

Kolej RISDA ditubuhkan bagi tujuan merealisasikan cita-cita RISDA untuk membangunkan masyarakat luar Bandar melalui penawaran peluang pendidikan tinggi kepada anak-anak pekebun kecil. Terdapat empat buah Kolej RISDA di Semenanjung Malaysia iaitu Kolej RISDA Melaka, di Ayer Pa'abas, Alor Gajah Melaka, Kolej RISDA Pahang, Pekan Awah, Temerloh Pahang, Kolej RISDA Kelantan, Bukit Sireh, Kuala Krai, Kelantan dan Kolej RISDA Perak, Padang Rengas, Perak.

Kolej RISDA menawarkan kursus-kursus seperti Pra-Diploma Sains Komputer, Diploma Sains Komputer, Pra-Diploma Pengurusan Perniagaan, Diploma Pengurusan Perniagaan dan turut menawarkan Sijil Kemahiran Malaysia pada Tahap 2 dan 3 bagi program Kejuruteraan Sistem Komputer. Sijil Kemahiran Malaysia ini adalah sebahagian daripada program latihan MLVK yang ditawarkan.

Dalam kajian yang dijalankan ini, penyelidik mengumpulkan maklumat daripada pelajar-pelajar Kolej RISDA Pahang untuk melihat persepsi para pelajar ke atas keberkesanannya program latihan MLVK yang ditawarkan iaitu Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer bagi mereka yang berada di Tahap 2. Pelajar-pelajar ini adalah terdiri daripada mereka yang memasuki sesi kemasukan Januari 2003 iaitu seramai 68 orang. Secara keseluruhan, para pelajar tersebut adalah mereka yang terdiri daripada lepasan SPM dan SPMV.

1.2 Kenyataan masalah

IPTA menghadapi masalah untuk menampung pertambahan bilangan pelajar. Peluang anak-anak pekebun kecil khususnya dan masyarakat luar bandar secara umumnya untuk memasuki IPTA adalah terhad kerana kekurangan infrastruktur di luar bandar dan latar belakang ibu bapa pelajar yang serba kekurangan.

Sememangnya Kolej RISDA melalui program latihan MLVK khususnya dalam kursus Kejuruteraan Sistem Komputer telah membuka peluang kepada pelajar-pelajar luar bandar. Namun begitu, untuk memastikan pelajar lepasan Kolej RISDA dapat bersaing dalam pasaran kerja, kualiti latihan yang diterima dalam program MLVK mestilah berada pada tahap yang memuaskan.

Oleh itu, kajian ini cuba mendapatkan persepsi pelajar yang mengikuti program latihan MLVK ini terhadap keberkesanannya latihan yang mereka lalui. Kajian ini turut ingin mengenalpasti faktor-faktor khusus seperti objektif, isi kandungan latihan, jurulatih, kaedah penyampaian dan pengendalian dan persekitaran yang mungkin mempengaruhi persepsi pelajar terhadap keberkesanannya program latihan tersebut.

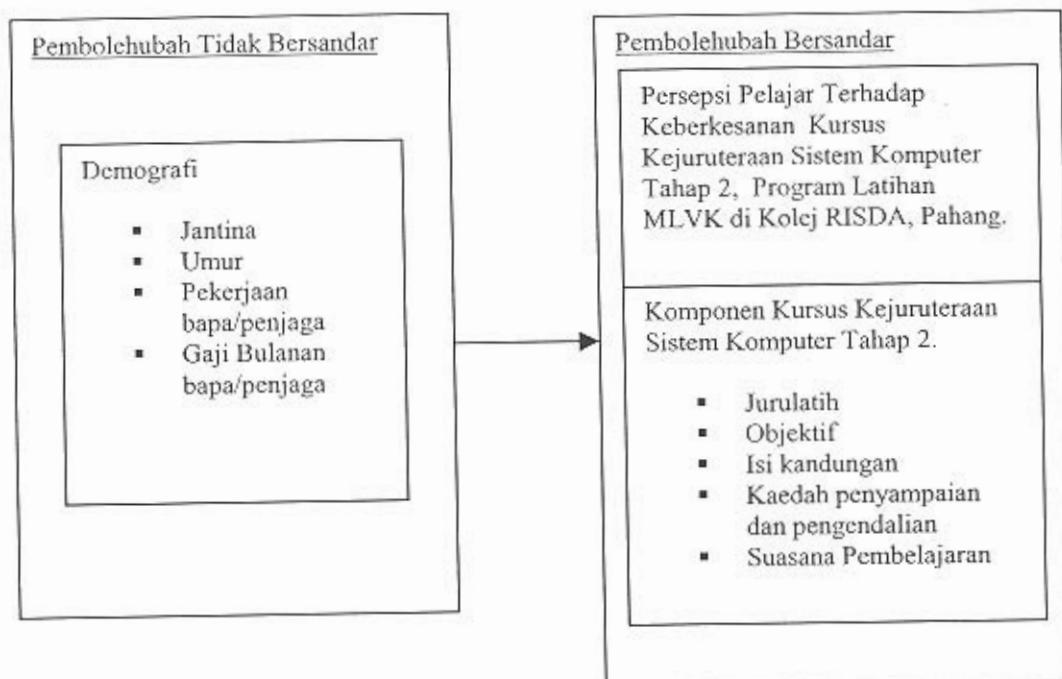
1.3 Objektif kajian

Berdasarkan kenyataan masalah di atas, tiga objektif kajian telah ditetapkan.

1. Mengenal pasti persepsi pelajar terhadap keberkesanannya Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer bagi pelajar Tahap 2 dalam program latihan MLVK.
2. Mengenalpasti persepsi pelajar terhadap keberkesanannya komponen Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer Tahap 2 yang merangkumi:
 - Jurulatih
 - Objektif kursus
 - Isi kandungan kursus
 - Kaedah penyampaian dan pengendalian
 - Persekuturan pembelajaran Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer dalam program MLVK.
3. Menentukan samada wujud perbezaan persepsi pelajar terhadap keberkesanannya komponen Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer Tahap 2 berdasarkan faktor demografi jantina, umur, pekerjaan dan gaji bulanan ibubapa / penjaga.

1.4 Rangka konsepsual kajian

Rajah 1.1 menunjukkan rangka konsepsual bagi kajian ini yang menunjukkan pembolehubah-pembolehubah bersandar dan tidak bersandar dalam kajian.

Rajah 1.1: Rangka konsepsual kajian

1.5 Definisi istilah

1.5.1 Persepsi

Dalam kajian ini, persepsi merujuk kepada pandangan, tanggapan atau sebarang gambaran yang diberikan oleh para pelajar Tahap 2 yang mengikuti program MLVK di dalam kursus Kejuruteraan Sistem Komputer. Persepsi ini akan melihat kepada keberkesanan yang dijalankan samada ia memberikan sesuatu yang positif atau sebaliknya.

1.5.2 Keberkesanan

Dalam kajian ini, keberkesanan merujuk kepada sesuatu yang positif hasil daripada program latihan MLVK yang dijalankan di Kolej RISDA terutamanya kursus yang ditawarkan iaitu kursus Kejuruteraan Sistem Komputer. Keberkesanan ini akan diperolehi daripada pelajar Tahap 2 yang mengikuti kursus tersebut.

1.5.3 Jurulatih

Merujuk kepada individu yang bertanggungjawab menjayakan matlamat dan objektif latihan melalui pelbagai pendekatan teori dan praktik dalam mewujudkan perubahan pengetahuan, kemahiran dan sikap pelajar.

1.5.4 Objektif

Dalam kajian ini ia merujuk kepada objektif latihan yang ingin dicapai oleh para pelajar setelah tamat kursus kelak. Objektif merupakan satu kenyataan tentang perkara yang dilakukan oleh pelajar setelah mereka tamat latihan dan dapat diukur pencapaianinya. Objektif latihan yang jelas akan dapat membantu pelajar untuk lebih memahami dan cuba mencapainya sebaik mungkin.

1.5.5 Isi kandungan

Isi kandungan adalah penekanan terhadap perkara-perkara yang berkaitan tema/isu yang dibincangkan atau pengetahuan yang spesifik, mempunyai konsep, kemahiran dan nilai tertentu. Dalam kajian ini, ia turut merujuk kepada perkara-perkara atau sukatan yang perlu dan akan dipelajari oleh mereka. Isi kandungan yang baik juga akan dapat menarik minat untuk mereka mempelajarinya dan secara tidak langsung akan membantu kepada keberkesanan program MLVK tersebut terutamanya dalam kursus yang ditawarkan.

1.5.6 Kaedah penyampaian dan pengendalian kursus

Kaedah penyampaian adalah teknik yang dirancang dengan tujuan untuk menyampaikan isi kandungan latihan menggunakan satu atau lebih kaedah penyampaian/pengajaran dengan tujuan mewujudkan pemindahan dan perubahan pengetahuan, kemahiran dan / atau sikap untuk mencapai sesuatu objektif latihan. Ia juga merujuk kepada kaedah pengajaran dan pembelajaran dalam sesuatu aktiviti latihan. Pengendalian latihan adalah pengurusan yang dilakukan dari tempoh sebelum, ketika dan selepas sesuatu latihan yang bertujuan melicinkan perjalanan latihan.

1.5.7 Suasana pembelajaran

Dalam kajian ini, persekitaran pembelajaran akan dilihat dari aspek keadaan dan situasi yang merujuk kepada situasi fizikal kelas latihan dalam aspek susun atur dan

kelengkapan bagi perkakasan dan perabot, kesesuaian suhu dan cahaya, dan saiz ruang tempat latihan.

1.6 Kepentingan kajian

Kerajaan telah memberi penekanan kepada pembangunan tenaga manusia. Pembangunan tenaga manusia bukan sahaja membantu meningkatkan produktiviti tetapi juga membolehkan pembahagian pendapatan yang lebih baik dan juga membantu untuk mencapai objektif penyusunan semula masyarakat seperti yang telah ditetapkan di bawah Dasar Ekonomi Baru dan kini ia diteruskan di bawah Dasar Pembangunan Nasional. Kajian ini penting untuk melihat keberkesanannya program latihan MLVK terutamanya dalam kursus yang ditawarkan iaitu Kejuruteraan Sistem Komputer bagi pelajar Tahap 2. Daripada kajian ini, ia akan dapat membantu pihak kerajaan atau Kolej RISDA untuk mengambil tindakan lain bagi memantapkan lagi program MLVK yang dikendalikan.

1.7 Limitasi kajian

Kajian ini hanya meliputi para pelajar yang mengikuti program latihan MLVK di Kolej RISDA Pahang sahaja tanpa mengira pelajar-pelajar di Kolej RISDA Perak dan Kolej RISDA Kelantan. Pelajar yang terlibat adalah terdiri daripada mereka yang mengikuti program latihan MLVK bagi Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer bagi Tahap 2 sahaja. Oleh itu, keputusan hasil tidak dapat dibuat secara menyeluruh.

Kajian ini hanya mengkaji persepsi para pelajar bagi kursus yang ditawarkan terhadap keberkesanannya program latihan MLVK dan hasil yang diperolehi adalah berdasarkan persepsi pelajar kepada soal-selidik dijalankan. Tiada data diambil untuk menilai tahap keberkesanannya program latihan MLVK dengan mengadakan ujian secara teori dan praktikal.

Hasil daripada borang soal-selidik bergantung kepada satu jumlah pelajar yang terhad dan kesahihan maklumat yang diperolehi juga adalah kurang memberansangkan kerana pelajar mengisi borang soal-selidik tidak menjawab dengan jujur dan hanya sekadar menandakan data-data yang diberikan tanpa berfikir dengan lebih mendalam.

1.8 Kesimpulan

Bab ini telah menghuraikan secara ringkas objektif-objektif kajian dan kerangka konseptual, serta menakrifkan istilah-istilah penting dan limitasi berserta kepentingan kajian. Bab seterusnya akan menghuraikan sorotan kajian-kajian lepas untuk kajian ini.

BAB 2

KAJIAN SEMULA PENULISAN

2.0 Pengenalan

Bab ini akan membincangkan mengenai aspek-aspek yang boleh mempengaruhi persepsi pelajar terhadap keberkesanannya kursus latihan yang diikuti merangkumi aspek jurulatih, objektif, isi kandungan, kaedah penyampaian dan pengendalian serta suasana pembelajaran.

2.1 Mengukur keberkesanannya kursus.

Menurut Phillips (1987), keberkesanannya sesuatu program latihan didefinisikan sebagai keupayaan latihan tersebut memenuhi keperluan spesifik pelajar supaya dapat menghasilkan prestasi yang memuaskan secepat mungkin selepas didedahkan kepada program latihan. Program latihan perlu dikaji untuk memastikan ia adalah berkesan dalam menyediakan kemahiran yang diperlukan oleh para pelajar dalam melakukan sesuatu kerja.

Penilaian ialah satu proses untuk menaksir nilai sesuatu. Penilaian juga merupakan proses mendapat dan mengumpul maklumat yang berguna untuk dijadikan pilihan tertentu bagi membuat keputusan (Ibrahim Mamat, 1996). Tujuan penilaian dibuat ialah untuk memperbaiki reka bentuk program latihan, mengetahui tahap pencapaian objektif latihan, memperbaiki cara perlaksanaan program latihan, mempertingkatkan penggunaan ilmu dan kemahiran yang dipelajari oleh pelajar apabila pulang ke tempat kerja dan pelbagai lagi.

Menurut Ibrahim Mamat (1996), penilaian mempunyai pelbagai pendekatan. Sesuatu pendekatan dapat dijadikan rangka konsep atau panduan kerja mereka bantuk program penilaian. Antara pendekatan penilaian yang popular ialah Pendekatan Kirkpatrick.

2.1.1 Model kirkpatrick.

Pendekatan Kirkpatrick memerlukan penilaian pada empat peringkat iaitu reaksi, pembelajaran, perlakuan dan hasil atau kesan (Kirkpatrick, 1976). Bab ini hanya akan memfokuskan kepada peringkat pertama sahaja iaitu peringkat reaksi di mana ia akan melihat kepada persepsi sebagai mengukur reaksi pelajar terhadap keberkesanannya program latihan terutamanya bagi Kursus Kejuruteraan Sistem Komputer.

2.1.2 Peringkat reaksi.

Kirkpatrick (1976) mendefinisikan reaksi sebagai apa yang difikirkan oleh pelajar terhadap program latihan tersebut. Ini tidak termasuk pengukuran ke atas pembelajaran sebenar yang berlaku dan seterusnya prestasi ke atas kerja. Penilaian reaksi dilakukan ke atas kemahiran pelajar diikuti berdasarkan maklumbalas dan persepsi daripada pelajar sendiri.

Penilaian reaksi bertujuan bagi mendapatkan pandangan pelatih tentang antara lain prestasi jurulatih, suasana latihan dan pengurusan tempat latihan. Hasil penilaian pada peringkat ini dapat membantu pengurus latihan memperbaiki program latihan yang akan datang. Ia merupakan penilaian yang paling ringkas dalam paras penilaian mengikut Pendekatan Kirkpatrick. Penilaian reaksi dan pembelajaran tertumpu kepada aktiviti semasa kursus (Ibrahim Mamat, 1996).

2.2 Aspek-aspek utama yang dipertimbangkan.

Aspek-aspek utama yang boleh mempengaruhi persepsi pelajar terhadap keberkesanan kursus yang dipertimbangkan ialah jurulatih, objektif, isi kandungan, kaedah penyampaian dan pengendalian serta suasana pembelajaran.

2.2.1 Jurulatih

Pelajar belajar secara lebih berkesan apabila mereka bekerjasama dengan orang lain yang dapat membantu membimbing mereka dalam proses pembelajaran (Pfeiffer, 1992). Membantu orang lain untuk memperolehi pembelajaran sebeginilah sebenarnya intipati kepada peranan scorang jurulatih yang juga boleh dikenali sebagai pemudahcara.

Pemudahcara atau jurulatih bertanggungjawab menyediakan beraneka jenis pengalaman pembelajaran yang kondusif untuk pembelajaran (Scannell, 1986), sumber pembelajaran serta galakan dan sokongan supaya pelajar berjaya mencapai objektif program latihan (Farhad Analoui, 1994). Jurulatih juga perlu memberi peluang kepada pelajar menerajui kawalan dan tanggungjawab bagi menentukan pembelajaran “experiential” berlaku (Pfeiffer, 1992).

Menurut Raduwan Saperwan, Joseph dan Mustafa Muhammad (1989) antara ciri-ciri peribadi yang perlu ada pada seseorang jurulatih / pemudahcara ialah:

- Kebolehan bercakap dan mengemukakan pendapat secara lisan di hadapan umum
- Kebolehan menulis dengan betul dan menarik
- Kebolehan mengatur kerja-kerja orang lain.
- Kesabaran
- Merendah diri dan bertolak ansur dengan semua lapisan pegawai dan pekerja
- Daya kreatif yang tinggi
- Bersungguh-sungguh dan tekun
- Minat yang mendalam terhadap pembangunan peribadi dan organisasi

- Kebolehan memberi dorongan kepada orang lain untuk maju ke peringkat lebih tinggi
- Fleksibel

2.2.2 Objektif

Objektif untuk sesuatu program latihan adalah merupakan perkara pokok dalam perancangan dan penilaian keberkesanannya sesuatu kursus. Wills (1993) menakrifkan objektif sebagai adalah pernyataan tentang apa yang sejarnya pelajar dapat lakukan apabila mereka telah melengkapkan sesuatu sesi kursus.

Setiap kenyataan tentang objektif sepertinya mengandungi tiga jenis maklumat penting. Sekiranya salah satu daripada tiga aspek ini tidak ada, maka masalah pentafsiran akan timbul. Tiga maklumat tersebut ialah :

1. Kenyataan tentang prestasi atau perlakuan yang dicita-citakan.
2. Kenyataan tentang keadaan atau suasana tempat prestasi atau perlakuan ini ingin dilaksanakan.
3. Tahap prestasi yang perlu dicapai di akhir program latihan.

Menurut Raduwan et al. (1989), objektif latihan boleh digolongkan kepada dua kategori utama iaitu objektif pembelajaran dan objektif perlakuan. Objektif pembelajaran menyatakan apa yang dapat diketahui oleh peserta pada akhir sesuatu program dan ia juga boleh dirujuk kepada maklumat atau pengetahuan yang perlu diperolehi oleh peserta untuk membolehkannya menghasilkan prestasi yang dicita-citakan. Ia juga boleh dikenali sebagai objektif pertengahan. Objektif perlakuan pula menyatakan kemampuan atau kebolehan peserta melaksanakan sesuatu kegiatan atau merujuk kepada kemahiran yang diperolehi. Ia juga adalah kesan atau hasil terakhir yang sepertinya berlaku.

Menurut Michalek dan Yager (1979) seseorang jurulatih perlu memberi perhatian kepada langkah-langkah yang berikut dalam menggubal dan menghasilkan objektif perlakuan :

1. Nyatakan secara bertulis tugas atau kerja yang perlu dilaksanakan. Pada peringkat ini gunakan hanya kata kerja dan kata nama.
2. Nyatakan pula tahap pencapaian dari segi jumlah atau ciri yang akan digunakan.
3. Nyatakan mutu yang ingin dicapai.
4. Nyatakan keadaan - iaitu segala alat kelengkapan yang diperlukan oleh peserta untuk melaksanakan perlakuan ini.

Menurut Latham dan Wexley (1994), objektif pembelajaran perlu diberitahu dengan jelas kepada pelajar pada permulaan kuliah dan pada pelbagai tahap strategi dalam keseluruhan aktiviti pembelajaran. Objektif yang jelas menggalakkan pelajar melibatkan diri secara aktif bagi melaksanakan tugas-tugas yang diberikan. Pelajar akan berusaha mencapai objektif tersebut kerana mengetahui objektif yang hendak dicapai.

2.2.3 Isi kandungan

Ibrahim Mamat (1996) menyatakan bahawa isi kandungan latihan merupakan semua perkara yang mesti dipelajari oleh pelajar untuk mencapai objektif latihan. Dengan berpandukan objektif untuk menentukan isi kandungan, seseorang jurulatih dapat memastikan apa yang hendak diajar itu akan dapat membantu pencapaian objektif perlakuan yang ditetapkan.

Cara kandungan pelajaran diatur bagaimanapun bergantung pada gaya pembelajaran orang perseorangan, gaya pengajaran jurulatih dan kepentingan setiap tajuk yang diajar (Raduwan et al. 1989). Empat urutan penyampaian dan perkembangan tajuk yang boleh digunakan ialah:

1. Urutan daripada yang mudah kepada yang susah.
2. Urutan daripada yang umum kepada yang khusus.
3. Urutan daripada yang konkret kepada yang abstrak.
4. Urutan mengikut masa.

Ciri kandungan sesuatu kursus juga perlu diberikan perhatian semasa seorang jurulatih memilih sesuatu strategi pengajaran :

1. Adakah kandungannya merupakan syarahan atau latihan amali yang memerlukan gerakan anggota badan – seperti tangan, kaki dan sebaganya?
2. Adakah tajuk yang dibicarakan itu susah atau mudah difahami?
3. Adakah kandungan kursus merupakan pengalaman baru kepada peserta?

Isi kandungan pengajaran di dalam sesuatu latihan memainkan peranannya dalam pemindahan latihan yang berkesan. Wills (1993) menyatakan bahawa isi kandungan merupakan jambatan yang menghubung antara pertalian kecekapan pelajar dengan tahap yang sewajarnya mereka perolehi selepas menerima pengalaman pembelajaran tersebut.

Rothwell dan Kazanas (1992) menyatakan bahawa analisis isi kandungan adalah penting disebabkan ia merupakan proses mengenal pasti maklumat utama yang para pelajar patut faham serta kemahiran dan sikap perlu pelajar kuasai melalui pengalaman pembelajaran yang terancang.

Untuk menilai keberkesanan sesuatu kaedah pengajaran, isi kandungan sesuatu pelajaran yang hendak disampaikan oleh pengajar mestilah bermakna dan mempunyai kaitan dengan pengalaman yang telah ada. Isi kandungan perlu disokong oleh contoh-contoh yang mereka alami. Oleh yang demikian pelajaran akan lebih berkaitan dengan kehidupan mereka dan lebih mudah digunakan (Atan Long, 1983).

Menurut Atan Long (1983) lagi, pengajaran hendaklah dirancangkan terlebih dahulu dan diteliti sebelum sesuatu pengajaran dijalankan. Isi kandungan latihan hendaklah dibuat sebelum semester pengajian dimulakan. Persediaan mengajar hendaklah dibuat dengan terperinci dan alat-alat mengajar hendaklah disiapkan sebelum pengajaran dimulakan.

2.2.4 Kaedah penyampaian dan pengendalian

Cara penyampaian ialah kaedah pengajaran yang digunakan untuk menyampaikan pengajaran, misalnya interaksi dua hala, strategi berpusatkan pelajar dan bahan, penggunaan alat bantu mengajar yang canggih, kaedah perbincangan, penyelesaian masalah dan sumbangsaran. Menurut Mok (1994), corak penyampaian telah banyak berubah dan menjadi lebih canggih mengikut perkembangan pendidikan dari semasa ke semasa.

Keberkesanannya sesuatu program latihan atau kursus dipengaruhi oleh kaedah penyampaian dan pengendalian program yang digunakan. Ibrahim Mamat (1996) telah menjelaskan berkenaan kepentingan pemilihan kaedah penyampaian di dalam sesuatu latihan. Menurut beliau, seseorang jurulatih memilih sesuatu bentuk teknik latihan yang tidak berasaskan kriteria yang jelas, sesungguhnya jurulatih tersebut tidak berlaku adil terhadap para pelajar kerana prestasi pembelajaran pelajar akan menurun akibat penggunaan teknik latihan yang tidak sesuai.

Secara sama Shaharom Nordin (1996) menekankan kepentingan kaedah pengajaran. Menurut beliau, pengguna sesuatu kaedah pengajaran yang sesuai, penggunaan teknologi dan media dalam proses pengajaran dan pembelajaran serta penghasilan bahan-bahan pengajaran yang rapi merupakan prinsip asas suatu pengajaran yang berkesan.

Menurut Ee (1997) pula, sesuatu kaedah pengajaran hendaklah dipilih berasaskan suatu pendekatan. Contohnya untuk pendekatan induktif (pengajaran yang bermula daripada yang spesifik kepada yang umum), pelbagai kaedah boleh digunakan seperti kaedah daptan, inkuiri, kaedah projek dan kaedah penyelesaian masalah.

Sharifah Alwiah Alsagoff (1986) pula mengatakan bahawa kaedah pengajaran golongan pendidik dalam dunia pendidikan dewasa ini adalah terdiri daripada berbagai-bagi kaedah dan pengajar haruslah memilih kaedah pengajaran yang sesuai supaya pengajaran adalah berkesan. Kaedah pengajaran yang dikemukakan juga adalah berasaskan kajian daripada pelbagai bidang yang menyokong ilmu pendidikan seperti bidang psikologi, sosiologi, teknologi pengajaran dan penilaian. Tujuan utama setiap kaedah pengajaran ialah untuk menyampaikan bahan pengajaran dengan cara menarik dan untuk mengekalkan perhatian pelajar. Menurut beliau lagi, sungguhpun terdapat berbagai-bagi kaedah pengajaran, namun tiada satu-satunya kaedah yang sesuai untuk semua keadaan, atau terbaik sekali untuk semua situasi pengajaran.

Menurut Shaharom Nordin (1996), alat bantu dan bahan-bahan pengajaran yang teratur merupakan prinsip asas suatu pengajaran yang berkesan. Alat bantu dan bahan-bahan mengajar merujuk kepada peralatan atau media yang digunakan untuk memudahkan tahap kefahaman pelajar. Alat bantu mengajar yang digunakan oleh jurulatih haruslah dapat dilihat dengan jelas, mudah difahami dan boleh digunakan oleh pelajar dalam pembelajaran (Mok, 1994).

Suadi Otek (1989) pula berpendapat alat bantu mengajar adalah alat atau bahan-bahan yang disediakan dan digunakan oleh guru dalam membantu pengajaran agar apa yang hendak disampaikan lebih berkesan dan mudah difahami. Lester (1959;

dalam Omardi Ashaari, 1987), menjelaskan bahawa alat bantu mengajar amat penting kerana penggunaannya dapat menggalakkan penguasaan, pengekalan ingatan dan bahan-bahan pengajaran yang telah dipelajari oleh pelajar. Dengan alat bantuan mengajar, persepsi pelajar terhadap pengajaran pensyarah akan dapat dibentuk.

2.2.5 Suasana pembelajaran

Suasana pembelajaran atau persekitaran turut memainkan peranannya dalam mempengaruhi persepsi seorang pelajar terhadap keberkesanan sesuatu program latihan yang dijalankan. Menurut Tam (1998), alam pembelajaran merupakan suasana dan alam fizikal tempat pembelajaran. Alam fizikal tempat pembelajaran merupakan susunan perabot, kerusi dan meja, ruang, suhu dan kecerahan sesuatu bilik. Suasana alam pembelajaran pula merupakan satu keadaan yang suasananya tenteram, tidak terasa tertekan, selesa serta keseronokan belajar.

Bilangan peserta, saiz kelas, bakat, kecenderungan, kebolehan membaca serta bercakap peserta dalam kumpulan mesti diambil kira sebelum membuat keputusan untuk memilih sesuatu strategi latihan dibuat. Jumlah tenaga pengajar dan kebolchan mereka dalam bidang-bidang yang berkenaan perlu diberi pertimbangan.

Wills (1993) membangkitkan tentang kepentingan dalam menentukan saiz dan bentuk bilik latihan yang bersesuaian dengan jenis latihan yang diadakan serta pemilihan peralatan di dalam bilik yang dapat memaksimakan keberkesanan pemindahan latihan.

Menurut Wills (1993) juga, pelajar yang di dalam keadaan terlalu panas, atau terlalu sejuk atau bilik yang berbahang tidak dapat belajar sebagaimana mereka yang berada di dalam bilik yang selesa. Wills (1993) menunjukkan bahawa pelajar tidak berupaya menumpukan perhatian jika suhu adalah 5°C lebih atau kurang dari zon keselesaan mereka. Namun demikian, untuk pembelajaran yang optimum suasana yang sejuk adalah lebih baik berbanding dalam suasana suhu yang panas.

Cahaya lampu turut mempengaruhi aspek keselesaan dalam pembelajaran mahupun latihan. Bilik yang terlalu gelap atau terlalu terang, mempunyai kelemahannya yang tersendiri. Menurut Wills (1993), kebanyakan bilik mempunyai tahap cahaya yang rendah terutama jika menggunakan bilik-bilik di dalam hotel, sebaliknya bilik yang bercahaya terang akan menyukarkan penglihatan untuk tayangan video dan tayangan plastik lutsinari.

Jurulatih perlu menentukan dan memilih setiap kemudahan dan kelengkapan yang diperlukan untuk menyokong strategi dan teknik pengajaran sesuatu program latihan. Pemilihan lokasi turut diberi perhatian kerana jika lokasi sesuai dengan jangkaan dan status para pelajar pencapaian pembelajaran adalah optimum (Elangovan & Karakowsky, 1999).

2.3 Aspek-aspek demografi.

Aspek demografi yang boleh mempengaruhi keberkesanan kursus ialah jantina, umur dan status sosial ekonomi ibu bapa / penjaga.

2.3.1 Jantina

Menurut Blocher (2000), kehidupan, pembangunan dan pengalaman yang dilalui oleh lelaki dan perempuan adalah berlainan antara satu sama lain. Begitu juga pandangan lelaki dan perempuan terhadap komputer adalah berlainan dan secara tidak langsung ia mempengaruhi persepsi pelajar.

Brosnan (1998) menyatakan bahawa 64% wanita bersetuju bahawa pengkomputeran merupakan aktiviti untuk lelaki dan lelaki lebih mahir daripada perempuan dalam menggunakan komputer. Colley, Gale, dan Harris (1994) pula menyatakan bahawa lelaki mempunyai keresahan komputer yang rendah, berkeyakinan tinggi dan lebih menyukai komputer berbanding dengan perempuan. Colley et al. (1994), menyatakan bahawa golongan perempuan mempunyai persepsi serta sikap yang lebih negatif terhadap penggunaan komputer berbanding dengan golongan lelaki. Kajian Colley et al. (1994) ini adalah berdasarkan pelajar di universiti.

Oshagbemi (2000) pula mendapati penggunaan komputer bagi golongan lelaki adalah lebih kerap berbanding dengan golongan perempuan. Felter (1985) bagaimanapun menyatakan bahawa perbezaan ini adalah disebabkan wujudnya stereotip yang menyatakan bahawa komputer merupakan sesuatu yang dikuasai oleh golongan lelaki.

2.3.2 Umur

Eichar, Norland, Brady dan Fortinsky (1991) faktor umur boleh mempengaruhi persepsi serta sikap individu terhadap penggunaan komputer. Mereka berpendapat bahawa golongan dewasa yang sudah berumur lebih bersikap positif dalam penggunaan komputer. Ini kerana apabila seseorang individu itu semakin berumur, kemungkinan mereka semakin banyak menggunakan komputer menyebabkan mereka berpersepsi lebih positif terhadap penggunaan komputer (Jay & Willis, 1992).

Sebaliknya, Yearta dan Warr (1995), mendapati bahawa golongan yang sudah berumur mempunyai sikap yang kurang positif terhadap teknologi komputer berbanding dengan golongan yang masih muda. Ini mungkin disebabkan kerana golongan berumur memerlukan banyak masa serta usaha untuk menyesuaikan diri mereka terhadap masyarakat komputer (Lian & Chen, 1997).

2.3.3 Status ekonomi sosial

Menurut Noran Fauziah Yaakub (1990), status ekonomi sosial dalam sesebuah keluarga lazimnya disebabkan oleh faktor pendapatan hasil daripada perbezaan pekerjaan. Beliau juga turut menegaskan bahawa perbezaan pekerjaan adalah dipengaruhi oleh faktor pendidikan yang diterima oleh seseorang individu. Malah terdapat juga faktor-faktor lain yang turut mempengaruhi wujudnya keadaan ini seperti keanggotaan dalam pelbagai persatuan dan kedudukan sosial sesebuah keluarga.